

Vastuullisuus- raportti

2025

TURUN
YLIOPISTO

Johdanto

Turun yliopiston vastuullisuusraportti tarjoaa katsauksen siihen, miten yliopisto edistää kestävyyttä ja vastuullisuutta tutkimuksen ja koulutuksen kautta toteuttaessaan niitä vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa.

Raporttiin on koottu esimerkkejä yliopiston toiminnasta ekologisen, sosiaalisen, hallinnollisen ja kulttuurisen vastuun näkökulmista, yhdistäen ne YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelman (Agenda 2030) tavoitteisiin. Turun yliopisto suhtautuu vastuullisena toimijana kriittisen analyttisesti ja rakentavasti kansainvälisiin viitekehyksiin. Se edistää YK:n Agenda 2030 toimenpideohjelman toteutumista keskittyen sen tarkasteluun ja jatkokehittämiseen akateemisesta näkökulmasta.

Turun yliopiston strategisena tavoitteena on kasvattaa positiivista kädenjälkeään ja mahdollistaa kestävä tulevaisuutta. Yliopisto tuottaa tutkimustietoa yhteiskunnan suurten haasteiden ratkaisemiseksi ja kouluttaa tulevaisuuden osaajia ja asiantuntijoita, joilla on kyky ja tahto rakentaa kestävämpää ja vastuullisempaa maailmaa. Tavoitteiden saavuttamisen tukena ovat monitieteisyys, tieteidenvälisyys ja avoimuus, jotka ovat Turun yliopiston keskeisiä vahvuuksia.

Monitieteisyys ja tieteidenvälisyys lisäävät kykyä löytää ratkaisuja monimutkaisiin ongelmiin. Laadukas perustutkimus ja laaja-

alainen monitieteinen profiili mahdollistavat innovaatioiden kehittämisen ja ratkaisujen tuottamisen kestävyiden, luonnon monimuotoisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin sekä taloudellisten, oikeudellisten, pedagogisten ja kulttuuristen kysymysten saralla. Lisäksi yliopisto panostaa vastuulliseen digitalisaatioon ja teknologisiin edistysaskeliin.

Turun yliopisto on vahvasti sitoutunut avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteisiin. Avoin tiedon jakaminen tuottaa merkittävää yhteiskunnallista hyötyä ja vahvistaa yliopiston roolia vastuullisena toimijana. Vuonna 2024 toteutetussa kansallisessa avoimen tieteen arvioinnissa Turun yliopisto saavutti korkeimman tason. Arvioinnissa tarkasteltiin avoimen tieteen toimintakulttuuria, avointa julkaisemista, avointa oppimista sekä avoimia aineistoja ja infrastruktuureja.

Raportissa esitellään yliopiston kestävyttä ja vastuullisuutta edistävää työtä tapausesimerkkien sekä laadullisten ja määrällisten indikaattoreiden avulla.

Turun yliopiston vastuullisuusraportti on luettavissa osoitteessa utu.fi/fi/yliopisto/kestavyys-ja-vastuullisuus ja sitä päivitetään säännöllisesti.

Turussa 15.5.2025

Marjo Kaartinen

Rehtori

Sisällys

Johdanto	2
Ekologinen vastuullisuus	4
Tarjoamme oppisisältöjä ympäristöongelmien ratkaisemiseksi	5
Vastaamme monitieteisellä tutkimusyhteistyöllä luontokadon haasteisiin	6
Tuotamme yhteiskunnallisen vuoropuhelun keinoin vaikuttavuutta planetaarisen hyvinvoinnin eteen	6
Sosiaalinen vastuullisuus	7
Vahvistamme yhdenvertaisuutta ja moniarvoisuutta yhteisössämme	8
Tuotamme eväitä monenlaisiin oppimistarpeisiin	9
Tieteestä kiinnostuneet kohtaamme myös erityisillä foorumeilla, kenttätöissä ja pitkäaikaistutkimuksissa	10
Taloudellis-hallinnollinen vastuullisuus	11
Taloudellis-hallinnollinen vastuullisuus hankinnoissa, sijoitustoiminnassa ja varainhankinnassa	12
Osallistumme kestävän hallinnon ja innovoinnin rakentamiseen	13
Työkaluja tarjotaan niin yritysten päätöksentekoon kuin vaikka nuorisotyöhön. Monitieteisyys tuottaa vastauksia aikamme viheliäisiin ongelmiin	14
Kulttuurinen kestävyys ja vuorovaikutus	15
Tutkimme ja säilytämme yhteiskunnan kulttuurista muistia	16
Kestävyyden hyväksi toimimme paikallisesti ja kansallisesti	17
Globaali vastuullisuus syntyy viime kädessä kansainvälisessä yhteistyössä	18
Vastuullisuustyön seuranta	19

Ekologinen vastuullisuus

Ekologinen vastuullisuus tarkoittaa toimintaa, jossa pyritään minimoimaan ihmistoiminnan haitalliset ympäristövaikutukset ja edistämään luonnonvarojen kestävää käyttöä.

Se sisältää toimet, joilla pyritään suojelemaan ympäristöä ja luonnon monimuotoisuutta sekä vähentämään ilmastomuutosta kiihdyttäviä päästöjä. Ekologisesti vastuullinen toiminta huomioi niin organisaation oman toimintansa suorat ympäristövaikutukset kuin myös sen epäsuorat vaikutukset esimerkiksi toimitusketjujen kautta.

Turun yliopisto asetti vuonna 2018 tavoitteekseen olla hiilineutraali vuoden 2025 loppuun mennessä. Vaikka tavoite ei ilman päästöjen kumoamista toteudukaan, on sen myötä pystytty tunnistamaan tärkeimmät päästölähteet ja tekemään toimenpiteitä hiilijalanjäljen pienentämiseksi.

Turun yliopistossa ekologinen vastuullisuus toteutuu opintojen ja tutkimuksen kautta. Se konkretisoituu myös käytännön toimissa kampuksella, yhteisön arjessa ja sidosryhmien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Erityisesti yliopiston opetuksen ja tutkimuksen voidaan katsoa kasvattavan yliopiston hiilikädenjälkeä. Turun yliopistossa ekologinen vastuullisuus toteutuu opintojen ja tutkimuksen kautta. Se konkretisoituu myös käytännön toimissa kampuksella, yhteisön arjessa ja sidosryhmien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Erityisesti yliopiston opetuksen ja tutkimuksen voidaan katsoa kasvattavan yliopiston hiilikädenjälkeä.

Tarjoamme oppisisältöjä ympäristöongelmien ratkaisemiseksi

Turun yliopisto kouluttaa asiantuntijoita kahdeksassa tiedekunnassa, joissa opiskelijoille tarjotaan vuosittain satoja kestävyteen liittyviä kursseja. Vuonna 2022 suoritettussa arvioinnissa 670 tutkintokoulutukseen kuuluvaa kurssia sisälsi kestävyssisältöjä, mikä vastaa noin viidennestä koko kurssitarjonnasta. Kaikki tiedekunnat tarjoavat kestävyteen liittyviä kursseja, ja niiden osuutta seurataan opetussuunnitelmakausittain. Lisäksi opetushenkilöstölle tarjotaan koulutusta näiden sisältöjen tunnistamiseen.

Kestävän kehityksen koulutusohjelma (KEKO) on monitieteinen ja kansainvälisesti tunnustettu sivuainekokonaisuus, joka on avoinna kaikille Turun yliopiston tutkinto-opiskelijoille ja vaihto-opiskelijoille. KEKO-ohjelma on saanut säännöllisesti kiittävää palautetta opiskelijoilta, ja sen kysyntä on ollut vakaata vuodesta toiseen.

Esimerkkinä kaikille avoimesta kestävyteen keskittyvästä opetuksesta on Maailmanlaajuiset ympäristöongelmat -kurssi, jossa käsitellään mm. väestönkasvua, globaalia maankäyttöä, ilmasto- ja ilmansuojelua, luonnonvarojen riittävyyttä, vesivarojen ja ravinnontuotannon kysymyksiä sekä energiantuotannon ympäristövaikutuksia.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

Vastaamme monitieteisellä tutkimusyhteistyöllä luontokadon haasteisiin

Turun yliopisto on yhdessä Jyväskylän yliopiston, Luonnonvarakeskuksen ja LUT-yliopiston kanssa mukana Suomen Akatemian rahoittamassa BIODIFUL-tutkimushankkeessa. Tavoitteena on luoda ja varustaa muutoksen tekijöiden verkosto, joka synnyttää luonnon monimuotoisuutta kunnioittavaa johtajuutta niin liiketoiminnassa, yhteiskunnallisessa päätöksenteossa kuin ihmisten arjessakin.

Luonnontieteiden puolella ymmärretään jo paljon siitä, minkälaisia vaikutuksia luontokadolla on ja minkälainen toiminta sitä aiheuttaa. Johtajuustutkimuksessa puolestaan on pohdittu yhteisten päämäärien tavoittamista, muutoksen aikaansaamista ja hyvän ihmiselämän avaimia. Silti emme tiedä minkälainen johtajuus mahdollistaa kestävän saati luontoa kunnioittavan huomisen. BIODIFULissa yhdistetään nämä kaksi tieteen kenttää vastauksien saamiseksi.

Tuotamme yhteiskunnallisen vuoropuhelun keinoin vaikuttavuutta planetaarisen hyvinvoinnin eteen

Turun yliopisto edistää luontopositiivisuutta tuottamalla tietoa päätöksenteon tueksi, tekemällä yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa

sekä toimimalla kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Turun yliopiston edustajat osallistuvat aktiivisesti Eduskunnan valiokuntien kuulemisiin ja esiintyvät mediassa. Yliopiston strategisten kumppaneiden (v.2004) – Bayer Nordic SE, Meyer Turku Oy, Turun kaupunki ja Wärtsilä Oy – kanssa tehtävässä yhteistyössä keskeisenä tavoitteena on edistää vihreän siirtymän ratkaisuja. Yliopisto on myös perustajajäsenenä Nature Positive Universities -verkostossa. Tämä maailmanlaajuinen yliopistoverkosto pyrkii edistämään korkeakoulujen biodiversiteettitutkimusta ja -opetusta, tukemaan luonnon ennallistamista korkeakoulusektorilla sekä syventämään korkeakoulujen välistä vuoropuhelua ja tiedonvälitystä.

Kansalaistieteen edistämiseksi yliopisto järjestää tiedetapahtumia eri kohderyhmille yliopiston kampuksilla, kasvitieteellisessä puutarhassa, luonnonhistoriallisessa museossa, yliopiston tutkimusasemilla Seilissä ja Kevolla sekä laajemmin kampuspaikkakunnillaan.

Esimerkkinä kansalaistiedetapahtumasta on BioBlitz, jossa kartoitetaan eliölajeja kansalaisten toimesta asiantuntijoiden tuella. Ensimmäinen BioBlitz järjestettiin toukokuussa 2022 yliopiston pääkampuksella. Toinen vastaava tapahtuma järjestettiin Turun yliopiston biodiversiteettiyksikön ja Turun kaupungin yhteistyönä Euroopan ensimmäisessä biodiversiteettipuistossa Turun Skanssin alueella kesä- ja elokuussa 2024.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

Sosiaalinen vastuullisuus

Sosiaalinen vastuullisuus tarkoittaa toiminnan vaikutusten huomioimista ihmisiin ja yhteiskuntaan. Se sisältää reilujen ja tasa-arvoisten työolosuhteiden edistämisen, ihmisoikeuksien kunnioittamisen sekä yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisen kohtelun varmistamisen.

Sosiaalisesti vastuullinen toimija pyrkii luomaan myönteisiä vaikutuksia ympäröivään yhteisöön ja edistämään työntekijöiden hyvinvointia.

Turun yliopisto edistää sosiaalista vastuullisuutta tukemalla opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä panostamalla henkilöstön osaamiseen. Yliopisto tukee myös vakaata yhteiskuntakehitystä ja yhdenvertaisuutta mm. tuottamalla sosiaalisia innovaatioita sekä kouluttamalla asiantuntijoita ja osaajia, jotka toiminnallaan edistävät sosiaalista vastuullisuutta.

Vahvistamme yhdenvertaisuutta ja moniarvoisuutta yhteisössämme

Turun yliopisto on sitoutunut yhdenvertaisuuden ja moniarvoisuuden edistämiseen, ja tasa-arvon toteutuminen on koko yliopistoyhteisön yhteinen vastuu. *Yliopiston Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma* kattaa saavutettavuuden, esteettömyyden sekä opiskelu- ja työhyvinvoinnin edistämisen. Yliopisto edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta iän, sukupuolen, etnisen taustan ja muiden moninaisuutta määrittävien tekijöiden osalta.

Yliopisto rakentaa inklusiivista organisaatiokulttuuria tarjoamalla koulutusta tästä teemasta sekä esihenkilöille että koko yliopistoyhteisölle, mikä on kirjattu yliopiston Työyhteisön kehittämissuunnitelman -tavoitteisiin. Koulutuksia järjestetään muun muassa yksiköiden kehittämispäivissä ja työpajoissa, joissa käsitellään yhdenvertaisuutta, moninaisuutta ja osallisuutta. Työpajoissa pohditaan myös turvallisemman tilan periaatteiden luomista ja käyttöönottoa, jotta yliopisto olisi kaikille avoin ja tasa-arvoinen oppimis- ja työympäristö.

Opetusta ja ohjausta räätälöidään yliopistoyhteisössä tarpeiden mukaan erityisryhmille. Esimerkiksi SIMHE-palvelut (Supporting Immigrants in Higher Education in Finland) tarjoavat koulutus- ja uraohjausta maahanmuuttajille, erityisesti korkeakoulutukseen ja työelämään liittyvissä kysymyksissä. Palveluihin sisältyy myös suomen kielen pienryhmä- ja yksilöopetusta sekä valmennusta työnhakuun ja kielitutkintoihin.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

Tuotamme eväitä monenlaisiin oppimistarpeisiin

Turun yliopisto pyrkii edistämään kestävän kehityksen integroimista perustutkinto- ja jatko-ohjelmien yleisiin ja tieteenalakohtaisiin opintoihin ja oppimistavoitteisiin sekä muuhun opetukseen, mm. jatkuvaan oppimiseen. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia on tarjolla eri tieteenaloilta kaikille kiinnostuneille avoimina tilaisuuksina, MOOC-verkkokursseina ja avoimena yliopisto-opetuksena. Vuonna 2024 avoimen yliopiston opiskelijat suorittivat yhteensä 56 813 opintopistettä. Näitä teki yhteensä 11 769 opiskelijaa, joista 8 490 naisia.

Avoin tiede tukee vastuullisuuden kaikkia osa-alueita, erityisesti sosiaalista, tarjoamalla erilaisille kohderyhmille yhtäläiset mahdollisuudet päästä käsiksi tieteelliseen tietoon. Se edistää yhdenvertaisuutta ja tukee vakaata yhteiskunnallista kehitystä. Avoimesti saatavilla oleva tieto antaa yhteiskunnan eri toimijoille mahdollisuuden hyödyntää tutkimustuloksia päätöksenteossa ja kehittää palveluita, jotka vastaavat paremmin muuttuviin tarpeisiin. Turun yliopiston avoimen tieteen *kiihdyttämö* on tutkijoiden ja tutkimuksesta kiinnostuneiden yhteinen kohtaamispaikka.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

Tieteestä kiinnostuneet kohtaamme myös erityisillä foorumeilla, kenttätöissä ja pitkäaikaistutkimuksissa

Osa yliopiston sosiaalista vaikuttavuutta on tehdä työtä kestävämmän maailman hyväksi ja saada se näkymään. Turun yliopisto toimii Suomessa myös kenttätöasemillaan ja merkittävää yhteistyötä toteutetaan myös suuren yleisön ja paikallisyhteisöjen kanssa.

Alumnit ovat yliopiston tärkeä asiantuntijaverkosto niin Suomessa kuin maailmalla. He toimivat yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla ja ovat näin tärkeä osa yliopiston käymää vuoropuhelua muun yhteiskunnan kanssa. Alumneilla on tärkeä rooli Turun yliopiston mentorointiohjelmissa, jotka tukevat opiskelijoiden siirtymistä työelämään sekä tutkijoiden ja muun henkilöstön ammatillista kehittymistä ja urasuunnittelua.

Turun yliopiston ja Turun Yliopistosäätiön hallinnoimissa avoimissa vierailukohteissa voi tutustua tutkimukseen ja kohteiden historiaan elämyksellisesti. Tavoitteena on tieteen tekeminen saavutettavaksi, jota myös arki-iltoina järjestettävät tiedeillat tarjoavat. Ne antavat lapsille, nuorille ja kaikille tieteestä kiinnostuneille mahdollisuuden tutustua tieteen maailmaan. Esimerkiksi toukokuussa 2023 pohdittiin fonetiikan tutkijoiden kanssa: *Miksi kieli menee välillä ihan solmuun, kun yrittää puhua uutta kieltä? Miten uutta kieltä opitaan? Mitä äänneet ovat? Miltä puhe näyttää? Miten tutkijat analysoivat puhetta?* Turun yliopisto ja Turun Kaupunginteatteri ovat toteuttaneet yhteistyönä *Akateeminen vartti* -illan kolme kertaa. Ohjelmassa eri alojen tutkijat nousevat kukin vuorollaan suurelle lavalle pitämään 15 minuutin dramatisoidun miniluennon omasta tutkimuksestaan.

INVEST on Turun yliopiston ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteinen tutkimuskeskus. INVEST-tutkimuskokonaisuudessa on kehitetty useita interventio-ohjelmia: Opintokamu, Voimaperheet ja Kiva Koulu. Keskus osallistui Suomen perustulokehityksen tieteelliseen arviointiin. Kokeilun arviointitutkimus tuotti tietoa sosiaaliturvan uudistamisen tueksi.

Vuodesta 2007 jatkunut lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvä Hyvän kasvun avaimet on pitkäaikaistutkimus, jossa kansalaisten kohtaaminen toteutuu tieteen kautta. Monitieteisessä tutkimuksessa seurataan lasten kasvua ja kehitystä vauvaiästä aikuisuuteen saakka ja mukana noin 1800 Varsinais-Suomessa vuosina 2008-2010 syntynyttä lasta perheineen.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

Taloudellis- hallinnollinen vastuullisuus

Vastuullisuutta arvioivassa kansainvälisessä ESG-mallissa G (Governance) viittaa hyvään hallintotapaan, johtamiseen, ennakkointiin ja ohjaamiseen.

Turun yliopistossa taloudellis-hallinnollinen vastuullisuus kattaa taloudellisen vastuun, joka mahdollistaa yliopisto-organisaation ja -yhteisön perustehtävien toteuttamisen ja vaikuttaa siihen, miten varoja käytetään. Vastuullisuus ilmenee myös sitoutumisena hyvään hallintotapaan, josta esimerkkinä muun muassa opiskelijoiden osallistaminen yliopiston päätöksentekoon ja toimintaan. Ylioppilaskunnalla on johtosääntöön perustuva edustus päätöksentekokelemissä, mutta myös valmistelemissä työryhmissä.

Taloudellis-hallinnollinen vastuullisuus hankinnoissa, sijoitustoiminnassa ja varainhankinnassa

Hankinnat muodostavat merkittävän osan Turun yliopiston taloudellisesta toiminnasta. Yliopiston hankintasäännössä edellytetään, että kaikki hankinnat toteutetaan kestävä kehityksen periaatteita noudattaen ja ilmastoneutraaliteettia tavoitellen sekä muutoinkin vastuullisesti.

Sijoituskohteiden vastuullisuutta seurataan aktiivisesti, ja varainhoitajilta edellytetään säännöllistä raportointia ESG-asioista. Yliopisto on Finland's Sustainable Investment Forum (FINSIF) ry:n jäsen ja noudattaa vastuullisen sijoittamisen periaatteita.

Varainhankinnassaan Turun yliopisto noudattaa tiukkoja eettisiä periaatteita. Kaikki lahjoitukset käytetään lahjoittajan ilmaiseman tahdon mukaisesti yliopiston tarkoitusta ja pitkän aikavälin tavoitteita edistäen. Varainhankinnan yhteydessä toimitaan avoimesti sekä lakeja ja säädöksiä noudattaen. Yhteydenpidossa ja lahjoituskeskusteluissa kunnioitetaan luottamuksellisuutta sekä tietosuoja- ja salassapitosäännöksiä.

Turun yliopisto on ollut vuodesta 2018 Reilun kaupan korkeakoulu, jossa sitoudutaan edistämään eettistä kauppaa ja kehittämään hankintoja eettisemmiksi. Turun yliopiston Reilun kaupan korkeakoulun kannatustyöryhmä pyrkii lisäämään tietoisuutta kansainvälisten tuotantoketjujen ongelmista ja vastuullisen kuluttamisen tärkeydestä sekä oikeudenmukaisemmasta maailmankaupasta.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

Osallistumme kestävän hallinnon ja innovoinnin rakentamiseen

Turun yliopistossa tuotetaan paljon hallintoon ja yhteiskuntaan liittyvää osaamista koulutuksen ja tutkimuksen avulla. Turun yliopistossa toimiva Eduskuntatutkimuksen keskus on suomalaista demokratiaa, parlamentarismia ja eduskuntaa sekä eurooppalaista integraatiota tutkiva yksikkö. Akateemisen tutkimuksen ohella keskuksen tutkijat hoitavat aktiivisesti yhteiskunnallista palvelutehtävää muun muassa toimimalla tiedotusvälineissä asiantuntijakommentaattoreina yhteiskunnallista vallankäyttöä ja politiikkaa koskevissa asioissa. Keskus on toteuttanut koulutusta kansanedustajille. Vuosina 2023-2024 Turun yliopisto antoi yhteensä 25 asiantuntijalausuntoa eduskunnan valiokunnille. Eduskuntatutkimuksen valiokuntakuulemisia on vuosien saatossa ollut kuudessa eri valiokunnassa. Vuosittain yliopisto vastaa lukuisiin lausuntopyyntöihin (43 kpl vastauksia vuonna 2024).

Turun yliopisto luo pohjaa uudelle liiketoiminnalle ja on pystynyt kasvattamaan esimerkiksi tutkimuslähtöisten patenttien lukumäärää. Kuten yliopistossa tehtävä tutkimus, myös tutkimukseen liittyvien aineettomien oikeuksien hallinta näkyy yliopiston yhteiskuntaan tuottamana pääomana. Esimerkiksi Cleantech & environment on yksi yliopiston kolmesta teknologia- ja IP-salkusta.

Seurantatieto (UTU TTO)	2023	2024
Idea- ja innovaatioaihiot	141	128
Keksintöilmoitukset	35	33
Yliopisto ottanut oikeudet	16	11
Uudet prioriteettihakemukset	4	7
Uudet myönnettyt patentit	32	21
Patenttiportfolio/Patenttiperheet	51	48
Patenttihakemukset	312	321
Myönnettyt patentit	152	168
Myynti- ja lisensointisopimukset	79	87
Koulutusvienti	51	49
Start-up/Spin-off yritykset	4	4

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

Työkaluja tarjotaan niin yritysten päätöksentekoon kuin nuorisotyöhön. Monitieteisyys tuottaa vastauksia aikamme viheliäisiin ongelmiin

Tiedekunnissa toteutetaan tieteenalakohtaista ongelmanratkaisua. Tämän lisäksi voimavarana ovat yliopiston strategian mukaiset monitieteiset teemat. Turun yliopiston laaja-alainen tutkimus lähestyy kestävyyttä ja vastuullisuutta moninäkökulmaisesti. Osin tematiikkaa kokonaisuutena tutkien, yleensä kuitenkin johonkin kestävyiden osa-alueeseen oppialan erityisosaamisen näkökulmasta keskittyen.

Kauppakorkeakoulun Centre for Collaborative Research (CCR)-yksikön NwoW-hankkeen teemallisessa keskiössä on vastuullisen liiketoiminnan dynamiikka. Tässä ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys nähdään työelämässä kriittisten metataitojen tehokkaan kehittämisen ja mittaamisen mahdollistajina.

Sote-akatemia on Turun yliopiston kaikkien tiedekuntien yhteistyöalusta, joka tukee sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetuksen ja kasvatuksen ammattilaisten osaamista ja palvelujen kehittämistä tarjoamalla monialaista koulutusta yliopiston opiskelijoille ja avoimena yliopisto-opetuksena kaikille kiinnostuneille. Esimerkiksi lastensuojelun sosiaalityön ja nuorisopsykiatrian yhteiskehittämistutkimuksena toteutettiin LANUPS-hanke. Tavoitteena oli tunnistaa kyseisten palveluiden asiakkaina olleiden nuorten toteutuneet palvelut ja palvelutarpeet.

Ravitsemus- ja ruokatutkimuskeskuksen toiminta mahdollistaa tiiviin vuoropuhelun ja yhteistyön ruoan, terveyden ja lääketieteen välillä. Tutkimus liittyy vaikkapa ruokakäyttäytymiseen, ruoan ominaisuuksiin ja aineenvaihduntaan sekä terveyteen. Kiinnostuksen kohteena ovat erityisesti kestävät ruokavalinnat, ravinnonsaanti, suoliston mikrobisto ja sen myötä aineenvaihdunnalliset ja kliiniset terveysvaikutukset ihmisen elinkaaren aikana. Tämä edistää ruoantuotannon kehittymistä vastaamaan globaaleihin haasteisiin.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

Kulttuurinen kestävyys ja vuorovaikutus

Vastuullisuuden kulttuurinen ulottuvuus tarkoittaa toimia ja periaatteita, jotka edistävät kulttuurin monimuotoisuutta, säilyttämistä ja kehittämistä.

Se liittyy organisaation tai yhteisön kykyyn tunnistaa ja arvostaa erilaisia kulttuureja, perinteitä, arvoja ja identiteettejä. Kulttuurinen kestävyys tarkoittaa kulttuuriin liittyvien asioiden kuten kielten, perinteiden ja tapojen säilyttämistä. Kestävä kehitys kuitenkin edellyttää muutoksia arjessa ja ajattelutavoissa. Menneisyyden ja nykyisyyden käytänteistä on tärkeä erottaa, mitkä piirteet tukevat tulevaisuusperintöinä kokonaiskestävyyttä ja missä tarvitaan aivan uusien kestävien tulevaisuusperintöjen yhteisluomista.

Tutkimme ja säilytämme yhteiskunnan kulttuurista muistia

Kulttuuripolitiikkansa mukaisesti Turun yliopisto pitää yllä ja uudistaa aineetonta kulttuuriperintöä, kuten akateemisia perinteitä, ja tukee opiskelijakulttuuria. Kulttuurinen muisti ja yhteiskunnan muutos on yksi Turun yliopiston strategian viidestä monitieteisestä teemasta. Turun yliopistossa tehdään syvällistä, kriittistä ja monitieteistä muistamisen ja sen yhteiskunnallisten kytkentöjen tutkimusta, jonka ajallinen kaari ulottuu esihistoriallisesta ajasta tulevaisuuden tutkimukseen.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT
JA YHTEISÖT

16 RAUHA JA
OIKEUDENMUKAISUUS

Kestävyyden hyväksi toimimme paikallisesti ja kansallisesti

Yhteistyötä tehdään usein paikallisesti. Turun alueen korkeakoulut Turun yliopisto, Turun ammattikorkeakoulu, Åbo Akademi ja Novia ammattikorkeakoulu järjestävät vuosittain yhteisen kestävyystapahtuman, tavoitteena koota yhteen paikallisia asiantuntijoita ja lisätä yhteistyötä sekä kasvattaa tietoisuutta ja lisätä korkeakouluissa tehtävän kestävyystyön näkyvyyttä.

Turun yliopisto on mukana Turun kaupungin Ilmastopöytäkirjassa. Turku valittiin keväällä 2022 mukaan EU:n 100 hiilineutraalin kaupungin missioon. Kaikkien kaupunkimissioon valittujen kaupunkien tulee solmia ilmastopöytäkirja Euroopan komission kanssa, jossa sitoudutaan tavoittelevaan hiilineutraaliin vuoteen 2030 mennessä.

Kestävyyteen liittyvää yhteiskehittämistä tehdään korkeakoulujen kesken myös kansallisesti Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry:n koordinoimana. Unifi on laatinut kestävä kehityksen ja vastuullisuuden edistämiseksi teesit, joita on yhteensä 12 kappaletta, ja ne on jaoteltu viiden eri teeman alle.

Turun yliopisto on mukana Climate Leadership Coalition (CLC) -verkostossa, jonka kautta yritykset kohtaavat akateemisia asiantuntijoita parantaen kummankin osapuolen osaamista ja toimintavalmiuksia tahoillaan ja yhdessä edistäen vähähiilistä ja kestävämpää tulevaisuutta.

Kestävä kehitys on yksi teema myös Turun kaupungin, Turun yliopiston ja Åbo Akademin välisessä Turun kaupunkitutkimusohjelmassa. Viimeisen viiden vuoden aikana ohjelmasta on rahoitettu mm. hankkeita, jotka ovat koskeneet korkean lämmön lämpöpumppuja kaupunkien energiantuotannossa, asuntopolitiikan ja ilmastopolitiikan yhteyttä, ekologista kompensatiota kaupunkien tiivistämisessä, Turun savimaan kiertotalousinnovaatioita, ”nytkyillä” (nudge) rohkaisemista ilmastoystävällisempiin liikkumisvalintoihin ja maahanmuuttajien luontosuhteen syventämistä.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin:

Globaali vastuullisuus syntyy viime kädessä kansainvälisessä yhteistyössä

Kansainvälisellä yhteistyöllä tavoitellaan usein parempia mahdollisuuksia parantaa yhteiskunnan elinvoimaisuutta ja lisää vaurautta sen yhteisön jäsenille. Turun yliopisto on mukana esimerkiksi UniPID-verkostossa (Finnish University Partnership For International Development), joka vaikuttaa kansallisiin ja kansainvälisiin kehityslinjauksiin ja käyttää jäsenyliopistojensa asiantuntijuutta ja tietoutta hyväkseen.

Turun yliopisto muodostaa seitsemän muun yliopiston kanssa European Campus of City-Universities (Yliopistojen ja kaupunkien eurooppalainen kampus, EC2U) -allianssin. Yhteistyön tavoitteena on luoda yleiseurooppalainen kampus uudenlaisella koulutusmallilla. Verkoston koulutussisällöissä esimerkiksi SDG 11 (Sustainable cities and communities) on osa samannimisen maisteriohjelman.

Kansainväliset kumppanuudet -palvelu koordinoi useita yliopiston tasoisia projekteja sekä verkostoja. Tällaisia ovat olleet esimerkiksi Finland-Africa Platform for Innovation (FAPI) ja Finland China Food and Health (FCFH), molemmat OKM:n strategisen rahoituksen kansainvälisysohjelman globaaliverkostoja.

SAR (Scholars at Risk) on sitoutunut suojelemaan hädänalaisia tutkijoita ja edistämään akateemista vapautta ja siihen liittyviä arvoja maailmanlaajuisesti. Turun yliopisto edistää samoja arvoja ja osallistuu aktiivisesti verkostoon sekä tekee yhteistyötä International Education Scholar Rescue Fundin (IIE-SRF Alliance) kanssa, joka myös edistää tieteen vapautta ja akateemista tutkimusta.

Turun yliopisto on kuulunut pitkään Tansanian hallituksen kanssa yhteistyötä tekevään, maailmanpankin rahoittamaan Resilience Academy -kumppanuuteen. Resilience Academyn tavoitteena on antaa tansanialaisille nuorille työkalut, tiedot ja taidot vastata suuriin globaaleihin kestävyysasteisiin ja varmistaa kestävä kaupunkikehitys.

Liittyy mm. seuraaviin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin:

Vastuullisuustyön seuranta

Vastuullisuustyötä voidaan seurata muun muassa alla olevilla indikaattoreilla. Seurantakohteita kehitetään seuraavaan raporttiin ja tarpeen mukaan.

Osa-alue	Indikaattori
Kestävyys ja vastuullisuus yliopiston koulutuksessa ja tutkimuksessa	• aiheutunnistettujen kurssien lukumäärä • aiheutunnistettujen tutkimushankkeiden lukumäärä • UTUSustainability-verkoston jäsenmäärä
Ekologinen	• hiilijalanjälki • luontojalanjälki • Kestävän kampusarjen toimintasuunnitelma
Sosiaalinen	• politiikkojen olemassaolo • palkattu henkilöstö näiden edistämiseen • tyttöjen / naisten osuus henkilöstössä ja opiskelijoissa
Taloudellis-hallinnollinen	• sijoitustoiminnan ESG-raportointi • toimistohankintojen tehostaminen • varainhankinnan tuotto
Kulttuurinen	• kulttuuripolitiikan olemassaolo • vierailukohteiden kävijämäärät • kv-verkostojen lkm

Get inspired.

TURUN
YLIOPISTO